

Styrets kommentar til regnskap pr 1. tertial 2010

1. Innledning

NTNU er et breddeuniversitet med teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil. Universitet har om lag 20 000 studenter og 5600 ansatte (4900 årsverk). NTNU har hovedansvaret for sivilingeniørutdanningen i Norge og gir et bredt fagtilbud i realfag, teknologi, humaniora og estetiske fag, helsefag, samfunnsvitenskap og økonomisk-administrative fag. NTNU tilbyr profesjonsutdanning i teknologi, medisin, psykologi, arkitektur, billedkunst, musikk, arkeologi og lærerutdanning. NTNUs forskning er internasjonalt orientert og kjennetegnes ved teknologisk spisskompetanse, faglig spennvidde og tverrfaglig tilnærming.

2. Gjennomføring av planlagte aktiviteter i 2010

NTNUs strategi «NTNU 2020 – Internasjonalt ledende» er førende for gjennomføring av budsjettet for 2010. Dette innebærer en konkretisering av departementets sektormål i tildelingsbrevet som ivaretas gjennom NTNU 2020. For 2010 ble det gjennomført en risikovurdering av målområdene i strategien for å avdekke hvilke områder som hadde størst risiko knyttet til måloppnåelsen. Dette ga grunnlag for prioritering av målområdene vitenskapelig publisering, doktorgrader, eksterntfinansiert aktivitet (BOA), herunder EU-tildelinger spesielt, utdanningskvalitet og kjønnsbalanse i vitenskapelige stillinger.

Styret konstaterer at gjennomføring av handlingsplaner knyttet til de prioriterte målområdene i all hovedsak er iverksatt i henhold til plan. Prognosene for resultater knyttet til indikatorer for de prioriterte målområdene tilsier at NTNU sannsynligvis vil nå resultatmålene for 2009 innen eksterntfinansiert aktivitet og utdanningskvalitet, men at vi fortsatt har utfordringer med å nå målene som er satt for doktorgradsproduksjon og kjønnsbalanse i vitenskapelige stillinger. Det er etter 1. tertial vanskelig å si noe om status for vitenskapelig publisering, da data rapporteres årlig.

Utviklingen så langt når det gjelder doktorgradsproduksjon og kjønnsbalanse i vitenskapelige stillinger er bekymringsfull. Styret legger vekt på at planlagte og igangsatte tiltak følges opp spesielt for å sikre god gjennomføring med påfølgende evaluering av effekter. Eventuelle behov for ytterligere tiltak må vurderes.

3. Den økonomiske situasjonen ved NTNU

Den økonomiske situasjonen ved NTNU vurderes som solid når likviditetsnivået legges til grunn. Økninger i bevilgningen fra departementet de senere årene har stort sett kommet som øremerkede midler. Samtidig har sektoren påtatt seg nye oppgaver, både gjennom direkte føringer og forventninger fra eier og andre samfunnsaktører. Dette bidrar til å redusere det økonomiske handlingsrommet. Det reduserte handlingsrommet gjør det vanskeligere å foreta langsiktige, strategiske prioriteringer.

Det er god kontroll i økonomistyringen for institusjonen samlet og det er en positiv utvikling i prognosearbeidet og arbeidet med økonomien generelt. Dette har gitt et bedre grunnlag for å gjennomføre tiltak med hensyn på å nå budsjettene, og har dannet utgangspunkt for styrets beslutninger vedrørende styring av avsetningene. Universitetet har i de siste årene hatt fokus på nedbygging av avsetningene til prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert virksomhet. En mindre reduksjon i avsetningene ble gjennomført i 2009 og i 2010 forventes en ytterligere nedbygging. Det er fokus på at nedbyggingstiltakene skal være av en slik karakter at de ikke binder opp kostnadene på et for høyt nivå, men at driften stabiliseres på et nivå i tråd med de økonomiske rammer universitetet har. Utover i 2010 vil det arbeides med å videreutvikle kvaliteten i budsjettene og oppfølgingen av virksomheten

Regnskapet ved NTNU rapporteres etter de prinsipper som er beskrevet i de statlige regnskapsstandardene (SRS). Tertialregnskapet er utarbeidet i henhold til gjeldende krav om oppstilling og presentasjon, og gir etter styrets mening et riktig bilde av den økonomiske virksomheten pr 1. tertial 2010. I henhold til retningslinjene skal ubrukte midler i den bevilgningsfinansierte virksomheten avsettes i balansen som avsetning for forpliktelser.

Inntekter

Tertialregnskap viser en samlet omsetning på 1 633 mill kr når vi holder effekten av avskrivningene utenfor. Bevilgningen fra departementet har en vekst på 78 mill kr, dvs 7 % nominell økning sett i forhold til samme periode i fjor. Økningen skyldes i hovedsak lønns- og prisvekst, midler fra regjeringens krisepakke til rehabilitering av bygg samt øremerket bevilgning til bl a Universitetsklinikken.

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (eks NFR) viser en økning i aktivitet sammenlignet med samme periode i fjor på 51,5 mill kr. Økningen knytter seg hovedsakelig til prosjekter finansiert fra næringsliv og private, men også prosjekter finansiert fra EU og fra statlige etater. Innbetalinger fra Forskningsrådet viser en økning på 32 mill kr sammenlignet med samme periode i fjor.

Kostnader

Lønnskostnadene har økt med 8,6 % fra samme periode i fjor, og økningen har sammenheng med en økning i antall årsverk utover i 2009, i tillegg til generell lønnsvekst. Økningen i antall årsverk siden årsskiftet er liten.

Andre driftskostnader øker med 12,7 % fra samme periode i fjor. Økningen skyldes i stor grad økt aktivitet. Vedlikehold av egne bygg og anlegg øker som planlagt. Konsulenttenester ligger på samme kostnadsnivå som de senere år.

Regnskapet viser avskrivninger på 190 mill kr, hvorav 126 mill kr knyttes til bygninger. Det er bokført reinvestering på 105 mill kr, hvorav 60 mill kr er bokført anlegg under utførelse, og 45 mill kr inventar og utstyr. Dette innebærer en verdinedgang på 85 mill kr for varige driftsmidler i 1. tertial 2010. Avskrivninger i snitt over flere år gir et bilde av behovet for reinvesteringer

Resultat

Resultatregnskapet pr 1.tertial viser et samlet overskudd på 1,7 mill kr, og er i sin helhet generert fra oppdragsvirksomheten. Av regnskapet per 1. tertial fremgår det at NTNU har et aktivitetsnivå tilsvarende bevilgning fra Kunnskapsdepartementet.

I henhold til retningslinjene skal ubrukte midler knyttet til bevilgningen og NFR avsettes i balansen som en forpliktelse. Pr 30.04.2010 utgjør denne avsetningen 511 mill kr hvorav avsetning til utstyr til ny universitetsklinikk utgjør 106 mill kr. Universitetsklinikken er øremerkede midler som vil bli benyttet innen utgangen av 2014 når det nye Kunnskapscenteret på Øya står ferdig. Økt avsetning for Universitetsklinikken, er knyttet til ulik utbetalings- og investeringstakt i prosjektet, hvor utbetalinger av bevilgningen skjer i forkant av ferdigstillelse av byggene. De totale avsetningene eks universitetsklinikken har blitt redusert med 16 mill kr fra årsskiftet. Dette fordeler seg med en nedgang på 68 mill kr innenfor bevilgningsøkonomien, en nedgang på 5 mill kr i bidrag fra statlige etater og en økning på 57 mill knyttet til NFR.

Styret er opptatt av å følge utviklingen i ubrukte bevilgninger, og har drøftet prinsipper og tiltak hensyn på denne utviklingen i egen styresak i 2009. Gjennom dette har Styret gitt premisser for styring av avsetningene ved NTNU i langtidsbudsjettperioden 2010-2013. Oppfølging av dette vil fortsatt ha høy prioritet.

Likviditet

NTNU har en likviditetsbeholdning per 30.4.2010 på 2 054 mill kr. Likviditetsbeholdningen har økt med 534 mill kr fra 31.12.2009, og økningen skyldes forskuddsbetaling av bevilgning fra KD. Utenom forskuddsbetalingen fra KD er det en netto nedgang i likviditetsbeholdningen fra årsskiftet på 27 mill kr.

4. Investeringer og større vedlikeholdsoppgaver

NTNUs bygningsmasse er av en alder og tilstand som krever betydelige midler til vedlikehold og rehabilitering. Universitetet har selv prioritert dette formålet de siste årene. Det vil være behov for å videreføre et høyt aktivitetsnivå i mange år framover.

Det pågår tre sentrale satsninger knyttet til eiendomsmassen. Dette er gjennomføringen av ESFRI, ombygging av laboratorier for SFF'en Senter for hukommelsesbiologi, samt rehabilitering av fasaden på Dragvoll.

5. utfordringer og risikomomenter knyttet til regnskapet

Anskaffelser

Styret følger opp tiltak som er iverksatt for å sikre etterlevelse av Lov om offentlige anskaffelser. En ekstern gjennomgang av anskaffelsesområdet ved slutten av 2008 viste at det var mangler i forhold til vedtatt regelverk ved en del anskaffelser. Sammen med denne rapporten ble det fremlagt en tiltaksplan for å rette opp manglene, og en tilsvarende ekstern evaluering ble gjennomført på slutten av 2009 for å sjekke status på nytt. Denne rapporten viste at det var oppnådd vesentlige forbedringer på området, gjennom forbedrede rutiner, god lederforankring og forbedring av internkontrollen.

Statistikken fra kontrollrutinene viser nå at antall avvik i 2010 er betydelig redusert fra nivået i 2009. Generelt viser statistikken en fin utvikling, og viser at det er gjort en god jobb i alle enheter, men målet er fortsatt null avvik. Totalt sett, har NTNU kommet langt i forhold til andre offentlige virksomheter i Norge med å ta i bruk elektroniske prosesser ved anskaffelser, og dermed få bedre anskaffelsesprosesser.

Styret vil fortsatt følge opp dette området med tanke på at anskaffelsesrutinene skal være i henhold til gjeldende regelverk

Bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet (BOA)

Totalregnskapsføring av all bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) er implementert ved NTNU. Dette innebærer at NTNUs bidragsprosjekter blir fullstendig regnskapsført med alle direkte og indirekte kostnader inkludert NTNUs egenandel.

Formålet med totalkostnadsføring er å gi et riktig bilde av NTNUs ressursbruk i bidragsprosjekter, prosjekter som stadig utgjør en større andel av totaløkonomien og dermed også i økende grad legger beslag på NTNUs interne ressurser. Totalkostnadsføring gir også økt forståelse for faktisk kostnadsnivå og grunnlag for bedre prising og prioriteringer av aktiviteter.

Implementeringen er utfordrende på flere områder. Spesielt gjelder dette krav til prosjekteierstyring, hvor behov for å etablere felles policy for prosjektprofil og vurderinger av nivå for egenandeler er sentralt. Omleggingen øker behovet for prosjektplanleggingen, og krav til administrativ prosjektstøtte øker. Det pågår fortsatt en del arbeid med tilpasning av verktøy og systemstøtte for BOA-prosessene.

Styret følger opp tiltak som er iverksatt for å sikre etterlevelse av regler for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA). I en ekstern gjennomgang av BOA-området ble det påpekt en del mangler. En ny ekstern vurdering er planlagt fullført i september 2010, og skal omfatte en vurdering om de nye tiltakene som er under innføring er på plass..

Trondheim, 9.juni 2010

Styrets leder Marit Arnstad

Medlem Bjarne Foss

Medlem Karin Röding

Medlem Anne Kristine Børresen

Medlem Morten Loktu

Medlem Ådne Cappelen

Medlem Helge Holden

Medlem Kristin Dæhli

Medlem Morten Olimb

Medlem Julia Iablokova

Medlem Haaken Annfelt Moe